

karakedi

Kültür, Sanat, Edebiyat Dergisi Yıl: 2019 Sayı:31

Arif Olgun YEŞİLVURT

Faik KUMRU

A.Baki DEMİRTOSUN

Nilüfer UÇAR

Gülçin Yağmur AKBULUT

Hamiyet KOPARTAN

Bahadır BATTAL

Ayşenur AKIN

Ümmühan SÜNGÜ

Esra YEŞİLDERE

Cemal KARSAVRAN

Selvi YILDIRIM

Cesi SULTAN

Binnaz Deniz YILDIZ

Hızır İrfan ÖNDER

Mehmet Şirin AYDEMİR

Elvin MÜTALİBOĞLU

Ozan Deniz SARITOP

Gülнар FERRUHKIZI

Seher Zerrin Ceviz AKTAŞ

Yunus TUNA

www.karakedidergisi.com / facebook.com/karakedidergisi / iletisim@karakedi.com

KÜNYE

Sahibi: Doç. Dr. Yusuf ARSLAN
Tanıtım Sorumlusu: Engin YILDIZ
Teknik Destek: Gökhan ÖZDEMİR

DERGİ KURULU

Doç. Dr. Yusuf ARSLAN
Niyazi YAŞAR
Gürkan VURAL
Neval SAVAK
Özlem ERDEM
Engin YILDIZ
İsmail GÜNDOĞDU

Dergiye yazıların yollanacağı e-mail
adresi:karakedi.dergi@gmail.com

-Dergimiz ücret karşılığı satılmaz.
Dergimizde yayımlanan yazıların tamamı
gönüllük esasına dayalı olup sorumluluğu
yazarına aittir.

SAYIDAKİLER

Arif Olgun YEŞİLYURT

Faik KUMRU

A.Baki DEMİRTOSUN

Nilüfer UÇAR

Gülçin Yağmur AKBULUT

Hamiyet KOPARTAN

Bahadır BATTAL

Ayşenur AKIN

Ümmühan SÜNGÜ

Esra YEŞİLDERE

Cemal KARSAVRAN

Selvi YILDIRIM

Cesi SULTAN

Binnaz Deniz YILDIZ

Hızır İrfan ÖNDER

Mehmet Şirin AYDEMİR

Elvin MÜTALİBOĞLU

Ozan Deniz SARITOP

Gülнар FERRUHKIZI

Seher Zerrin Ceviz AKTAŞ

Yunus TUNA

SUNUS

Sıcakların iyice bastırıldığı şu günlerde herkese merhaba.

Şurası bir gerçek ki ülkemiz ne kadar mutluyorsa biz de o kadar mutlu oluruz. Bu yüzden ülkemizi mutsuz edecek tavır, tutum, yaklaşımlara karşı hassasiyetimiz var olmalı. Ülkemiz geleceğimizdir. Bu yüzden ona hak ettiği değeri vermek gerekir. Toplumumuzun mutlu olması için adımlarımızı doğru atmak, gelişmesi için çitayı yukarıda tutmak gerekir. Doğrumuz doğru, eğrimize eğri demek zorundayız. Artılarımız var ama eksilerimizde yok değil. Bizim kadar sorunları çözmek yerine erteleyen başka toplum herhalde yoktur. Dünya sorunları erteleme şampiyonuyuz. Ertele ertele nereye kadar? Daha iyi çözümler bulmak için erteliyoruz diyeceğim ama öyle bir durumda yok. Bir sorunu nasıl bırakmışsak yıllar yıllar sonra sonra aynı şekilde karşımızda buluyoruz. Yıllar içinde ders alır kendimizi düzeltiriz diye düşünürken bakıyoruz sorunlar bir iken beşe çıkmış. Eğitimi düzeltme sözü veren pek çok bakan gördük. İşsizliği bitirme sözü verende oldu, hayat pahalılığının kökünü kazıyacağım diyende oldu. Peki verilen sözler tutuldu mu? İyileşmeler oldu. Peki yeterli mi? Hayır. İşsizlik ve hayat pahalılığı aldı başını gidiyor. Ekmeğe zam, ete, süte, peynire zam, çaya zam, sigaraya zam, içkiye zam, elektriğe zam, ulaşım zam, oduna, kömüre, doğalgaza zam, benzine, deftere, kaleme, silgiye, kitaba, muayeneye, ameliyata, ilaca zam. Ölü gömmeyi bile zamsız yapamaz olduk. Kefene, tabuta, mezara zam. Dünyanın en pahalı mezar taşları bile bizde. 10 bin TL'den aşağı satılan mezar taşı neredeyse kalmadı. Kısacası yediğimiz, içtiğimiz, giydiğimiz, kullandığımız her şeye zam. Sadece soluduğumuz hava ücretsiz o da zaten kirli. Abartı yok. Zam yapma işini o kadar çok sevdi ki zama bile zam yapıyoruz. Dünya zama zam yapma şampiyonu biziz denilse herhalde itiraz eden bile çıkmaz. Eskiden olsa çok kişi itiraz ederdi fakat hayat pahalılığı o kadar

arttı ki o yola ayak basanı bulamaz olduk. Herkes hayat pahalılığından, zamlardan, işsizlikten, düşük ücretten şikayetçi. Haksızlar mı? Kesinlikle haklılar. Vaziyet buyken zama "fiyat güncellemesi", hayat pahalılığına "şaha kalkıyoruz", "uçuyoruz", işsizlik ve düşük ücretlere "cumhuriyet tarihinde böyle bir refah görülmedi, duyulmadı" şeklinde bir savunmaya giriyoruz. Böyle yaparak rotamızı yanlış çiziyoruz. Önümüzdeki sorunlara çözüm üreteceğimize, olmayanların hayalini kuruyoruz. Pek çok noktada sorunlar dağ gibi büyüdüğü halde sorumluluğu üzerine alan kimse yok. Herkes diğerini suçluyor. Peki biz ne zaman düzeliriz? Verdiğimiz sözleri tuttuğumuz zaman. Sorunları ötelemeyip, olmayan şeylerin hayalini kurmadığımız zaman. Öğrenmemiz gereken şeyleri gerektiği gibi öğrenip prensip haline getirdiğimiz zaman.

Başarabilir miyiz? İstersek kesinlikle başarabiliriz.

Bu duygu ve düşüncelerle 100.000'den fazla okuru bulunan dergimizde emeği geçen edebiyat erbabına teşekkür ederiz.

32. sayıda görüşmek dileğiyle...

SÜRGÜN GÜNLÜKLERİ (Arif Olgun YEŞİLYURT)

I-

Yağmuru esmerdi bu şehrin ve siyaha
çalardı ıslaklık
pencere pervazlarında unutulurdu kırık
dökük unutkanlıklar
çıplak ayaklarıyla yürürdü yalnızlar ve
yalnızlara yoldaş karıncalar
denizi yoktu bu şehrin, gözlerinin
okyanusuna gömülürdü
mendillerle uğurlanan gemiler.

Kutsal şarap siyahıydı, tren garından
yükselen dumanlar
çocukların çığılığına karışırdı pencereden
sarkan göğün mavisi
korkuyla ecel arasına gizlenen idamlık
ayaklar
cinayete kurban edilirdi bu şehrin
uçurumunda
avuntusuz şarkılar mırıldanırdı sokak
satıcıları
soğuk bir karanlığın ayazında.

Balkonlardan sarkan sardunyalılar
saçların gibi serpiliyordu kaldırımlara.
yağmuru esmerdi bu şehrin ve siyaha
çalardı ıslaklık.
rutubet toprağına işlemişti bu kentin
ruhumu ıslatıyordu acı yağmurlar.
yaralı cümlelerden şiir tutuşturuyordum
görmediğim uzakları, yaşamadığım aşkları
anlatarak
kuru bir yaprak ve nar misali dağılıyordu
sözcükler
ahşap yanığında mum ışığının.

II-

Gecenin şavkına dümdüz sessizlikler
düşüyor şimdi
çocukluğumun eskimiş yanları hep keşkeler
saklıyor
hasır altına sakladığım ağlayışlarımı
bırakıyorum bu şehre

anımsadığım tek bir şey var “ üşümek
kadar sancılıydı aşk ”

Hava kadar kirli ruhlar, sorgusuz sualsiz
yaktılar şehri
bir yanı çakal bir yanı çatal bir ses
tırmalıyordu kulaklarımı
beton yüzlerde isyan cümleleri işitiyordum
karanlık yokuşlarında inşirah diliyordum
kristalleri buz tutan dünyada nefes alma
savaşı veriyordum.

III-

Kayboldu bir bir ve gittiler ihtiyar çocuklar
uğrunda ölünesi sevdalar yaşayan kadınlar
kendimle başbaşayım şimdi adım başı
mezar
simsiyah bulutlar akıyor şehre ateş ve sudan
ateş yanar su üşür ve dilimde yoruldu
harfler.

Hangi çölün kapısındaım ne serap ne
heyula
ey yıkılası kentler ! neden yenik düştünüz
şeytana ?
halbuki masumdu kelebekler, yüreği
mühürlü anneler
mezcup bir keşiş gibi kaç kez sürgün
edildim sana
ben kimseye ağlamadım, ağlamasın kimse
bana.

YALANCI BAHAR (Faik KUMRU)

Derdimle sarhoşum kafam pek kıyak
Yollar engebeli dolaşır ayak
Hayat şiir desen uymaz her uyak
Yalancı bahara kanmışız gönül

Avare berduşum sorma halimi
Geceler çilekeş eder âlimi
Mazlumun her ahı arar zalimi
Yağ sanarak tuza banmışız gönül

Oyundan oyuna koştum yıllarca
Sermayem tükendi bağlandım borca
Gökyüzüm karardı sert vurdu kırca
Vefasız günleri anmışız gönül

Yıllar boşa geçti vakit kalmadı
Zaman akıp gitti gönül almadı
Şafak söker sandım ışık salmadı
Bir çıra misali yanmışız gönül

Yazına inandım duldaya vardım
Istırap inledim yaramı sardım
Hayat binasının harcını kardım
Her keveği sert taş sanmışız gönül

Efkâr ne diledi neleri buldu
Kilim niyetine serilen çuldu
Bu viran hanede gariban kuldu
Katli vacip olan canmışız gönül

YÜREK KOYAĞI (Nilüfer UÇAR)

taşlı yolun zoruna
paha bıraktığım yaşam
bırak saltanatın ebabil dilini
yanmasın çakırpençe yürek ayası
düşeyazar meneviş gözlü yârim
mıhlandı tınsak direnç yasal düşlerime
sızısı yürür şıralı yüreğime
vaktime ortak göçebe hevesler
misafir sıla kokan evimin atlas perdesine
dikenli olur izinsiz vedalar
özgecilik bana kalır ten giyinip gidende

kapılar henüz açılmadı
baharın hanımeli kokusuna
yarpuz kokulu güneşin yufka yüreği
küçük diliyle yakar derdini tarlakuşuna
kusurun yükünü çeken eğriye yanarken

sür kınalı ellerini mavi ağlamaklı yüzüne
gayrimeşru bir sevdadır yıldızlı geceler
GÖKANA'nın hışmına kadeh kaldıran
yağmur
yaralı ırmağın köpüklü ağzında
vesikalı yar gibi akar çatlak
yürek koyağıma

SENDEN SONRA DÜNYA (A.Baki DEMİRTOSUN)

ortamlarda illa bir şiir okunacaksa senin
adın söylenirdi..

sonra sessizce dağılırdı herkes..

yoksulluk gittiği hiçbir yere ağzını
götürmüyordu..

bütün kemikleri kırılmış , bir duvar süsüydü
incelik..

söz diye binlerce dikenini ağzımızda
taşıyorduk..

merhamet , belinden bükülmüş bir çiçek
gibi yatıyordu içimizde..

bir insan diğerine gitmekten çok
dönüyordu..

bir sokaktan diğerine hızla yayılıyordu
yalnızlık..

tek bir yağmur damlası düşmüyordu
kurduğumuz hayalin üstüne..

ses değil gamze gamze açılan bir kederdi
ağzımızdan çıkan..

herkes elini acısına basıp öyle
konuşuyordu..

aşk gitgide bir ağız alışkanlığına
dönüşüyordu..

kalabalık , bin ağızlı bir yalnızlıktı..

zülmün taşları erittiği bir zamandaydık..

kimse düşünmüyordu , kuyulara saklanmış
çılgınlıkları..

yağmur bir kamçı gibi inerti sırtımıza..

taşların uykusuna bile kıyılmayan
vakitlerdi..

korkular, gövdemizde dolaşan kör
testerele..

biz yine de çocukların ağzını sürerdik
seninle başlayan cümlelerimize..

adın geçince , göğsüne gül bahçesi
düşürürdük yokuşların..

gözlerimizle devirirdik boşlukları..ekmek ,
akşam ve mandalina kokuları arasına
saklanmış bir sevgiyle dönerdik evlere..

duvara asmıştık zamanın ömrünü..

yüzümüz gömleğimizden daha kırışıktı..

dünyanın hiçbir suyu yıkayamazdı
yüzümüzdeki kederi..

aynı evden beslenen iki kurak göldü
gözlerimiz..

kimse dönüp bakmıyordu kimsenin içine..

gittikçe uzaklaşan bir samimiyetle
konuşuyorduk..

her sabah biraz daha oyulmuş bir yalnızlıkla
çıkıyorduk dışarıya..

yoksulluk yalnızca pazar tezgahlarında
değil kuş seslerinde çiçek kokusunda
rüzgarın koşusunda da ölümü eve
getiren yoksulluktu..

dışarda unutulmuş sokak..

eve giremeyen balkon..

sırtını dönen kapı..

sensiz , bütün kalbiyle bir ayrılıktı dünya..

KIRMIZI GÜLLER
(Gülçin Yağmur AKBULUT)

Kırmızı gülleri onun için seviyorum
bir sonbahar akşamı kızılığında
bana verdiğin kırmızı güllerle doğmuştum

Sen gittin
ben hala onlarlayım
her son bahar gelişinde
elimde kırmızı güllerle seni bekliyorum
onlara sevdami yüklüyorum
umutlarımı veriyorum

Kırılınca içimde ki hayaller
onları da solgun görüyorum
ağlayınca gözlerim onları da ağlar görüyorum
yorulunca onları da durgun

Bazen yalnızlığımı bazen de
sarhoşluğumu atfediyorum doruk doruk
bir çocuk gibi anam kokulu değirmiler gibi
kokluyorum güllerimi
yar gibi basıyorum bağrıma
beşikte ki bebek gibi büyütüyorum

Sonraları bir eylül akşamı kızılığında
yine aynı yerlere gidiyorum
olur ya bir kırmızı gül gelir diye bekliyorum

SUS DİLİM
(Hamiyet KOPARTAN)

Sen şimdi sus dilim!
Ne söylenecek söz,
Ne yürekte köz kaldı,
Kelamin yarana tuz...
Şimdi artık, sen sus!

Sözlerin öksüz kaldı,
Kelimeler cümlesiz,
Yüklemin öznesiz kaldı,
Feryadın çaresiz.
Şimdi artık, sen sus!

Başını alıp gidersin de
Yolların düz değil...
Yapraklarını dökersin de
Mevsimin güz değil.
Şimdi artık, sen sus!

Baktıkça görüyorsun,
Aktıkça buluyorsun,
Coştukça coşup
Söylendikçe söylüyorsun.
Şimdi artık, sen sus!

“Dil”imden geçenler
Dilime dökülür.
“Dil”ime gelenler
Dilimde çözülür.
Şimdi artık, sen sus!

“COĞRAFYA KADERDİR”
(Bahadır BATTAL)

Saçlarının kumrallığı...
Belli güneşle yıkanmış.
Yüzünde mavi gerdanlığı...
Gök dalgalara bulanmış.

Yazık bahtına kâr etmez.
Tanrı vergisi güzellik.
Minicik bir kız çocuğu...
Kadersizliğe uyanmış.

REFİK

(Ayşenur AKIN)

Uzatırım kollarımı.
Sessizliğim kuşlarımı kaçırır.
Bir tek dalım vardır konduracak,
Soluğumda bir gül bulamayışım,
Bağırtır hecelerimi;
Seslere yer açtı.
Koz kırıldı sessizlikte,
Sessizliğime eşlik eden refikim,
Kuşlarını büyütür ellerinde.
Kuşlarım köhnelerime şerik,
Eşikleri yoktur külbelerimin.
Gelene yer açtı.
Ceviz bağlı kilidim,
Can simidim yoktur.
Cana susamışlık,
Dilinde yer açtı.
Bağda üzüm üzüme,
Bakarken görmedi.
Karasını;
İkisinin arasında,
Yarısı yarısını aramazken;
Biri ötekinin,
Yarasında yer açtı.

YALNIZ BİR KAKTÜS ÇÖLDE
(Ümmühan SÜNGÜ)

İnsansız bir kervan geçiyor
Susuz bir çölden
Kavurucu güneşin sarılığında
Akşam oluyor
Zamansız saat geçiyor çölde
Ay eşlik ediyor gecenin karanlığına
ve çölün ıssızlığına
Bir devenin çingirak sesi var sadece
karada
Bir de kuru soğuk
Kimsesiz bir çölde yaşayan
Kaktüsün ağzından bu aktarmalar
Kaktüs yine yalnız kalıyor
Çöl kumlarından ötesi yok ona.

ZİFİRİ GECELER
(Esra YEŞİLDERE)

Siz hiç kanayan kalp gördünüz mü
Ben gördüm
Ağlamak sesi gelirken içimden
Elim ile tuttum yarayı
Kimseler görmesin diye akan yaşları
Sustum , kimseler sormadı
Ağladım , yaşlarımı silip gittiler
Dinlemedi kimsecikler derdimi
Gelirken tâ yüreğimden ölüm isteği.
Bakmayın gözlerime
İçleri dolu kan ile
Sorup duruyorlar, uyku uyumaz mısın sen?
Diye
Kim bilir kan ağladığımı
Kim ateş yakar zifiri gecelerime

ÇIKARSA ANCAK ÇIKAR İÇİNDEN (Cemal KARSAVRAN)

Ummadığın anda çıkagelir
özlem mutluluk her an aklıdaysa
heyecanlanır bir hal alırsın
dilin dolaşır kekemelikler başlar
kaybolursun tanışınca derinliğinde
yalnızlığında bulursun
aşktır çalan kapıyı saran benliğini

tatlı esen meltem olur ılık ılık
sürükler bilinmezlere
karaya yakın sığ denizde
balıklar oynaşır çakıl aralarında
dalgaların kucağında bir o yana bir bu yana
kumlarda ayak izlerini ararsın
dalga kıyıyı yalamadıysa

ırmaktır çağlayı çağlayı akan baharla
ılık bir nefes tatlı sözdür ayazda
mavi güvercin olup uçar başında
kendini bulursun içindeki çocukla
sımsıcak bir tebessümdür gözlerdeki
derin daha da derin bakışlarda
süzülüp gelen özlemin hasreti

damarda akar sımsıcak
bir volkanın alevi nefes alışlarında
zamanla sarar tüm bedenini
dalar gidersin eksik sevgilerin özlemine
gün olur taşar çağlayan gibi
susturamaz olursun yüreğini
her anında bulursun onu uzatıp ellerini

yüreğinin kıpırtıları vurur parmaklarına
döner durur başın sarhoşluğuyla
bir depremdir kopan özlemlere
gün bitmez gece bitmez sevgiler
deler geçer gecenin karanlığını
yumarak gözlerini ruhunun içinde
yalnız gecelerde yasar hayalinde

gün be gün artarak kahrolursun
ağlarsın gözyaşında belirir yüreğim ağlar
gün gelir kapanır mazide kalır
iz bırakır yıllar içinde
aklına gelirden tatlı bir sizi duyarsın
aşk denen meret çektirir yıllarca
can çıkarsa ancak çıkar içinden

UNUTURUM
(Selvi YILDIRIM)

Ben seni unuturum da
Bitmedi kadehler
Bitmedi şarkı
Şahitler çekip gitmedi
Yağmurlar dursun da öyle unuturum
Yaşam devam ediyor
Savaşlar sevişmeler
Acılar devam ediyor
Bombalar patlıyor kentin orta yerinde
Çocukların gözleri kapansın da öyle unuturum
Ben seni unuturum da aslında
Zalimler iş başında
Sömüren sömürülen garipler suskunlar
Dilenir savaş kadınları
Birkaç kuruş biriktirsinler de öyle unuturum
Yaprağından ayrılır dal
Kavga eder kedilerle köpekler
Karıncalar yem arar
Kuş avcıdan kurtulsun da öyle unuturum
Ben seni unuturum unutmasına da
Sen ben şarap bir araya gelsin de öyle unuturum

ARAYIŞ
(Cesi SULTAN)

Birini tarif ettiler,
uzun bir hikaye, kısa bir not
sonu kötürüm bir yazı gibi...dediler
Tanımıyorum dedim,
ama tanıdığımı zannediyorum
tanımış gibi...
Söylemek istediklerini unutmuş,
bulmalıyız unuttuklarını
yetim bırakmasın diye...dediler
Unutmak iyidir,
sessizliktir,
kimsesizliktir,
tanımış gibi tanrıyı...dedim
Seni arıyorduk...dediler
Tanımıyorum...dedim.

GÖZLERİN
(Binnaz Deniz YILDIZ)

Şimdi sen sevgilim,
Duruyorsun ya çiçeğe,
Tam da bahar gelmişken,
Saklıyorsun ya,
Özlemiyle ağıtlar tutturduğum,
Ellerini benden.
Gülüşün diyorum, gülüşün...
Çiziyor ya derimin en kör noktasını,
Ve ben bir dilenci gibi,
Geliyorum ya kapına,
Gece yarılarında,
Bir tufandır kopuyor kaldırımlarda.
Üşüyor sokak kedileri, aç ve yorgun...
Bin metrelik bir çukur kazılıyor,
Sol omzuma.
Gömüyorum kendimi, bu ateş tarlasına.
Gökten yağıyor, deli gibi İstanbul.
Balkonlara tünüyor bir bir sarmaşıklar.
Bastığında bu caddeye, bu ölüm ortasına!
İki tren çarpışıyor, kara yazılarıyla.
Duman, yalnız toz duman...
İstanbul diyorum, gözlerinsiz böyle
soğuk...
İt gibi titremeli, akan damlar arasında...
Üşüyor kimsesizliğim, toprak kokusuyla.

Ah, bu kaldırımlar!
Gözlerinsiz prangalı bir mahkum gibi!
Dolunay, küskün duruyor,
Deniz taşkınlarına.
Gemiciler güvertede,
Telaş ve sis...
“Bak, batıyoruz!” diyor bir ses, çaresiz.
İstanbul, yine kimsesiz.
İhtişam ve is...
Duruyor böyle biçimsiz.
Mezarsız bir ölüyüm,
Gözlerinsiz!

B/İÇECEK BİZİ ÖLÜM!

(Hızır İrfan ÖNDER)

Varlığın temeli sevgi
Kucaklıyor bizi nefret
Yüzyıl yaşasak ne çıkar
Bizden bir iz kalmadıysa eğer
Dinmesin akşamın hüznü!

Hayat unutulmuş eşya gibi
Yavaşça b/içecek bizi de ölüm
Hepimiz ge(n)çtik dünyadan
Göçüyoruz artık meçhule doğru
Gülmesin ağyarın yüzü!
Ölüm, özlem değil midir?...

ROTASIZ YILDIZLAR

(Mehmet Şirin AYDEMİR)

Tren katarları
geçer düşlerimden
inzivaya çekilir güneş,
kumdan saatler kurarım
zamanın kalbine
baykuşlar tünerken dallarına
umut mevsiminin
karanlıkların kuytusunda
yutkunurum adını
dilimi dağlar
birkaç hece günlerce,
bir yanım har
bir yanım yar
Paranoyak resimler
çizerim tuvaline
en siyahında gecenin,
rotasız yıldızlar
çarpar şehrimde
tuzla buz arasında
erir zaman...

SON BAHAR ÖMRÜME SON KEZ Mİ GELDİN?

(Elvin MÜTALİBOĞLU)

Rüzgar saçlarımdan süzüp geçiyor
Yağmur gözlerimden öpüp gidiyor
Sararmış yapraklar elveda diyor
Son bahar ömrüme son kez mi geldin?

Kırmızı çiçekler kuruyup kaldı
Kuşlar okumadı bakışıp daldı
Sessizce ayrılık şarkısı çaldı
Son bahar ömrüme son kez mi geldin?

Bilirim ki kıramazsın kalbimi
Gel sorumu sen cevapla samimi
Bir kez karşılaşmak imkansız dimi,
Son bahar ömrüme son kez mi geldin?

Kaç senedir izliyorum gelmeni
Her gelişin masal gibi yepyeni
Hiç de böyle üzgün görmedim seni
Son bahar ömrüme son kez mi geldin?

Korkak mı gözüktüm?
Hiç sanmıyorum
Ölüm ne ki, ondan da korkmuyorum
Ben veda etmeden hoşlanmıyorum
Son bahar ömrüme son kez mi geldin?

ÇÖL PRENSESİ YAZ (Ozan Deniz SARITOP)

1
yıktı nâr-ı,
koca selviyi can boğazla.
bak - bak yıktı işte,
tohum sunayan diş mızrağını.

2
dışarda, deli azgın,
sarhoş düşlerin.
en derin uçurumlar aşağısında,
bocalanır, asırlar boyu.

3
bir kuşkudur gözlerin,
tükenmesi olmayan.
bir yanılığdır kaderin,
dönüşü olmayan.

4
nasıl da öldü,
sende yaşamayı bekleyen?
ilk aşk, ilk tutku, ilk heyecan,
yandı, kül oldu acılardan.

PEKİ YA BEN? (Gülnar FERRUHKIZI)

Sanırım bu hayatta beni bir tek rüzgar dinliyor. Nasıl da esiyor hırçın hırçın, sanki beni kendimden daha iyi anlıyor. Ben, herkesin parmakla gösterdiği, övgü yağdırdığı, okumuş, iyi kalpli, neşeli, akıllı, güzel kız. Herkes bana hayatımın mükemmeli, kusursuz olduğunu söyleyip duruyor. Ya ben? Peki ya ben ne düşünüyorum? Tamam, yurtdiőında eğitim aldım, ardından yüksek lisans yaptım, Şimdi iyi bir iőim var, niőanlıyım, yakında evleneceğim. Ancak ben Şu anki bedende nefes alan ben değilim ki. Herkes beni olduğumdan farklı yöne itiyor. Okulumu ben seğmedim, ailem seğti. Bana uygun olduğunu düőündüler. Geleceğim için üniversiteyi de onlar seğti. İőimi de aynen... Ben hiç iş arayışında bulunmadım. Yurtdiőından döndükten bir ay sonra babamın ısrarıyla bir arkadaőının Őirketinde iőe başladım. Niőanlım... Onu da ben seğmedim. Aile dostumuzun oğlu. Annemin ablası gibi gördüğü yakın arkadaőının oğlu. İyi, hoő, baőarılı, sevecen bir geç. Ancak onu da diğerleri gibi ben seğmedim. Mutsuz muyum? Hayır... Galiba... Aslında cevabımı bile bilmiyorum. Sadece bu kızın vücudunda kendimi bulamıyorum. Sanki kendi hayatımı değil de, baőkasının hayatını yaőıyor gibiyim. İőimi de sırf ailemin hatırı için, para kazanmak, kendi kiőisel ihtiyaçlarımı ödemem için kabul ettim. Zaten bu vakitten sonra ne yeni bir tahsil alacak, ne iş arayacak, ne de gerçek aőkı bulmaya gayret edecek kadar gücüm var. Hep düőündüm belki de böylesi en doğrusu, Őükür etmem gerek. Lakin biliyorum bu vücuttaki kız bu hayatı yaőamak istemiyor. Benim  ocuklukta bambaőka hayallerim vardı, anne ve babamın değil, yalnızca

kendi hayallerim. Ziraat mühendisi değil,  ğretmen olacaktım. Geleceğe umutla bakan çocuklar yetiőtirecektim, tüm bildiklerimi onlara  ğretecektim, derslerimin sıkıcı değil de, daha eğlenceli, daha öğretici olması için yapılacaklarımın listesini bile hazırlamıőım. Boő vakitlerimde Őiirlerimi yazacak, daha sonra onları çocuklara okuyacaktım. Acaba  ocuklar ne d ő n rd ler? Beğenirler miydi? Hiçbir fikrim yok. 25-27 yaőlarımda falan sevdiğim adam çıkacaktı karőıma, onunla bir dargın, bir barıőık olsak da, kopamayacaktık birbirimizden. Çünkü biz birbirimize çok açık olacaktık, deliler gibi. Asla ama asla ayrılmayacaktık. Çocuklarımız olacaktı, biri kız, biri erkek, isimlerimi bile düőünmüőtüm. Ancak artık o bile hayal oldu. Kayınvalidem çoktan isim düőünmüő bile. Şimdi ben ne Şiir yazıyorum, ne de geleceğe dair herhangi bir hayal kuruyorum. Zaten hayal olarak kalacağını, gerçekleŐmeyeceđini biliyorum.  z lmeye ne gerek var ki. *"Kızım, hadi gel, seni bekliyorlar."* Annem seslendi evin kapısından. Oturduğum yerden kalktım. *"Hoőça kal rüzgar"* diye fısıldadım. Gitmek istemiyorum içeriye, düőüncelerim ve rüzgar beni kendine çekiyor. Bir iki dakika öylece durdum. Hayallerimin ellerimden kayıp gidiőini izliyordum sanki. Artık nasıl mutlu olunur onu bile bilmiyorum. Yine de susuyorum, çünkü zaten bir Şeyleri deđiŐtirmek için çaba harcamaya bile  şeniyorum. Yoruldum... Yorulmama sebep aslında çok düőünüp, düőündüklerimi yapamamamdı. Hem zaten Şimdi itiraz etsem 10 yıl önce babamın dediği sözler dudaklarımı kapatır. *"Sen sus, sen kendin için neyin doğru, neyin yanlış olduğunu bilemezsin, bizim senin için düşündüğümüz paha biŐilmez bir hayat*

var.” Bu sözcükler benim bale eğitimi almama engel olan kelimelerdi. Bilmem neden baleye aşırı düşkündüm çocukken. Ailemden kimse bu konuda da bana destek olmadı, aksine karşı çıktılar. O günden şimdiye kadar hep sustum. Ben şimdi bu hayatın neresinde yer alıyorum? Çoğu zaman bu soruyla karşı karşıya kalıyor ve cevaplayamıyorum. “*Kızım, gelsene*”. Bu sefer babam çağırdı. Galiba düşünmek yerine onların tercihlerine boyun eğmem en doğrusu. Babaannem hep derdi büyükler en iyisini bilir. Ancak yine de keşke benim de hayatımla ilgili söz hakkım olsaydı. Kim bilir belki de gelecek de çocuklarımla ilgili söz hakkı bende olacak, belki de çocuklarım da benim gibi susacak, ya da benim kararlarım yerine kendi kararlarını yaşayacaklar. Her şeye rağmen anne babamı mutlu görmek beni de mutlu ediyor. Lakin yine de sorularına verecek bir cevabım yok: *Bu hayatta benim yerim neresi?* Belki de hiçbir zaman cevabım olmayacak. Belki de ben hayatı çok abartıyorum, çok düşünüyorum olaylar üzerinde, belki de hayatı ben değil de, onun beni kontrol etmesine izin vermeliyim. Zaman zaman hayatımın benim değil de, ailemin olduğunu düşünüyorum. Nihayetinde, en küçük kararları bile kendi başıma alamıyorum. Bakıyorum da rüzgâr bile benden daha inatçı, ancak bende o inatçılık hiç bir zaman olmadı. Belki de hata bende, kararlarımın üzerinde durmalıydım, “Bu benim hayatım, ben vereceğim kararlarımı, hayallerimin peşinden koşacağım” demeliydim. Ama yok, bu kelimeler bana çok yabancı. “*Hadi kızım, misafirler seni bekliyor. Ne yapıyorsun orda anlamıyorum ki?*” “*Geliyorum anne...*” Annemin sesi beni yine düşüncelerin avucundan çekip aldı, ona baktım, damadının ailesi geldiği için

mutlu görünüyordu. Ben de gülümsedim ve eve doğru yürümeye başladım, cevaplayamadığım sorularıyla beraber...

TATİLDE KÖYE GİDİYORUM..

(Seher Zerrin Ceviz AKTAŞ)

İlkokul üçüncü sınıftaydım, yaz tatiline çok az kalmıştı. Babam akşam eve geldiğinde, tatilde bizi köye yollayacağını söylemişti. Çok küçükken gitmişim köye, hayal meyal aklımda bir şeyler kalmış ama hepsi bulanık bir rüya gibiydi. Amcamın kızı evlenirken, gelinlik yerine işlemeli bir yöresel elbise giydirip başına kırmızı bir şey örttüler. Birde sedire çıkardılar orada ayakta duruyordu. Bende gelin olacağım deyip ağladığımı ve başıma kırmızı bir şey örtüp beni de onun yanına çıkarttıklarını hatırlıyorum.

Acayip bir heyecan sardı, okuduğumuz kitaplarda köyler çok güzel resmedilmişti. Acaba bizim köy nasıldı? Nasıl bir tatil olacaktı merak ediyordum. Hayallerimde köyümüzü canlandırıyordum. Sorularımın sonu yoktu, annem çok konuşmayı seven biri değildi. Gidince görürsün diyordu sadece. Nasılsa az kalmıştı, gideceğimiz günün gelmesini sabırla, yok yok yalan sabırsızlıkla bekliyordum.

Sonunda o gün geldi. Önce Lüleburgaz'dan İstanbul'a geldik. Babam bizi trene bindirdi. Bir ufak oda, koltuklar yatak oluyormuş. Yukarda bir yatak var açılınca ranza oluyor. Cam kenarında ufak bir masa, üstelik o da açılıp kapanıyor. Babam tek tek tarif ediyordu bize. Ben hiç dinleliyordum. Etrafımı keşfetmeye çalışıyordum kendimce. Bir an önce tren hareket etsin istiyorum. O ufacık oda bize aitmiş. Babam bizi yerleştirip kendi geri dönecek, izine çıkınca o da gelecek köye. İstanbul Sarıkamış arası üç gün üç gece sürüyormuş. Amma uzun ha, nasıl geçecek şimdi diye düşünüyorum. Annem börek, köfte, patates, yumurta, peynir ve bizi oyalamak için biraz şeker, çikolata almıştı yanına. Yani yolluk yapmıştı. Babam trenden inince hareket

ettik sonunda. Başlamıştı yolculuğumuz. Cam kenarını seçtik kardeşimle masada önümüzde dışarıyı seyre başladık.

Geveze bir kızım herhalde birazda meraklı, soruyorum anneme gördüğüm her şeyi. Sonunda kızdı annem, yorulmuştu bana cevap vermekten. Ya da artık onun da bilmediği yerlere gelmiştik belki de kim bilir. İyi ki yanıma hikâye kitapları almışım. Biraz onları okudum uyukum geldi uyumuşum. Uyumadan önce tren sesini bilirsiniz çufçufçuf bu seste nasıl uyunur diye de düşünmedim değil hani. Öyle bir uyumuşum ki sesleri duymadım bile, uyandığımda sabahtı. Oley ne güzel bir gün bitmişti. Annemin hazırladığı yollukları çıkardık afiyetle yedik. Trenin durduğu garlarda seyyar satıcılar geziyor, çat kapı açıyorlar, annem söylenmeye başlıyor, yolluyor hemen adamı. Tadı nasıl bilemem ama güzel şeyler satıyorlar. Aslında aramızda kalsın annem biraz da korkak. Neyse yolculuk devam ediyor tüm hızıyla, en güzeli de tünellerden geçerken her taraf karanlık oluyor ya, kardeşimle yeni bir oyun keşfettik. Tünelden çıktığımızda yer değiştirmiş oluyoruz. Kim önce bulursa o kazanıyor, ardından bol kahkahalar geliyor. Annem her seferinde bizi uyarıyor, sessiz olalım diye. Birde wc sorunu var kompartımanın dışında, biz onu da oyun haline getirdik kardeşimle sırf dışarı çıkabilmek için, sık sık wc ye gidiyoruz. Koridorda da bir sürü insan var çocuklarda kovalamaca oynuyorlar. Şu annemde bize izin verse ne olur sanki bizde koşsak, yok olmaz alıp odaya kapıyı da sıkı sıkı kapatacak illa.

Trendeki yolculuğun son günü artık Sarıkamış'ta ineceğiz. Dedem yani annemin

babası karşılayacakmış bizi. Yine cam kenarındayız kardeşimle, öyle güzel ki manzara ağaçlar, çiçekler, kuzular inekler, tarlada çalışan insanlar, dağların tepeleri hala karlı, görüntü harika. Her şeye bir şey bulup yine basıyoruz kahkahayı. Annemse bir yandan eşyaları topluyor. Sözde yolumuz az kalmış, nasıl az kalmışsa git git bitmiyor. Bizde çok sıkıldık artık, okunacak kitap, oynayacak oyun kalmadı. Bu arada yolluk da bitti.

Sonunda Sarıkamış garına geldik. Dedem bizi bekliyor, oyyyyyyy nasıl özlemişim kırbaşını (20 yaşından sonra kırlaşmış saçları o yüzden lakabı kırbaş, aynı zamanda gaziydi rahmetli) ve kocaman göbeğini. Sarıp sarmalıyor bizi, hasret gideriyoruzöpme sesleri havada yankılanıyor. Faytona biniyoruz hep birlikte çıkıyoruz yola. Üç günlük tren yolculuğundan sonra açık havada yolculuk etmek çok iyi geldi. Eve vardığımızda şaşkınlım, gözlerim fal taşı gibi açılmış bakıyorum. Dedemin evi iki katlı (şimdinin dublex evlerinden değil ama benziyor, içten merdivenli) Evin arkası Sarıkamış ormanı, alabildiğine uzun ağaçlar ve uçsuz bucaksız, her tonda bir yeşil deryası. Ön tarafında bir dere geçiyor, içinde ördekler, kazlar yüzüyor, derenin öbür yakası askeriyemiş. Bilenler bilir belki de, bilmeyenlerin gözünde canlandırabildim mi bilmiyorum. Bize okulda anlattıkları, resimlerde gördüğüm bir köydü, canlı olunca daha da güzeldi.

Haaaaaa birde hiç tanımadığım bir hayvanı öğrendim orada. İneğe benziyor, lakin o siyah ve çok büyük adı camışmış. Dedemin evinde kaldığımız sürece her şey çok güzel, bizi gezdiriyorlar, her gün bir hayvan kesiyorlar akşama pişiyor bizde afiyetle yiyoruz. Anneannem (Allah rahmet

eylesin) ona anneanne dememizi çok seviyormuş meğer. Ama biz orda alıştık ebe diyorlar diye bizde başladık ebe demeye. O kızdıkça bize, bizde inadına ebe dedik durduk. Anneanneye ebe, halaya bibi, teyzeye eze, amcaya da emmi diyorlardı, ilk günler farklı gelse de bizde alıştık artık.

Dedemin yanından çalışanları çok, annemin köyünde hiç bir şeyden haberim olmadı gezdim, yedim içtim. Hayvanları da sadece sevdim. Yani anlayacağınız köyün güzel yönlerini gördüm ve yaşadım. On beş gün sonra amcam gelecek bizi babamın köyüne götürecekmış.

Bir of çekiyorum, buraya daha yeni alışmıştık, sevmiştim. Şimdi yeni bir merak konum vardı, babamın köyü nasıldı acaba?

ESNEMekten KORKMAYIN

(Yunus TUNA)

Evet arkadaşlar! Bu yazımızda zengin fakir ya da yaşlı genç demeden herkesin başına gelen bir olayı aydınlatmaya çalışacağız. Esnemek! Doğru duydunuz esnemeyi ve biri esnediğinde diğeri niye esner onu inceleyeceğiz. Ben yazarken bol bol esnedim eminim sizde okurken esneyeceksiniz. Bak işte başladı bile. Hepimiz yaşamamıza rağmen bu olay hakkında kimse ciddi anlamda kafa yormamıştır. Şimdi gelelim işin aslına.

Bilim insanları esnemenin sebepleri konusunda ihtilaf halindedirler. Fikir ayrılıkları vardır. Lakin genel kanı uykusuzluk ve stresten kaynaklandığı yönündedir. Bazılarına göre de esnemek sıkılmanın bir işaretidir. Mesela sınava hazırlanan öğrenciler, kötü haber bekleyenler ve sporcularda esnemenin daha sık görülüyormuş. Buda bize esnemenin hem fiziki hem de ruhsal bir sürecin sonucu olduğunu gösteriyor. Bilim insanları her ne kadar esnemenin sebepleri konusunda fikir ayrılıkları yaşasa da sağlıklı bir eylem olduğu konusunda birleşiyorlar.

Bazı bilim insanları da esnemenin uyku ile bir ilgisinin olmadığını, beynin ısısı ile alakalı bir durum olduğunu ileri sürerler. Yani hadi şimdi buradan yak. Esnemenin beyin ısısı ile ne ilgisi var dediğinizi duyar gibi oldum. Bu görüşe göre, esnemek beyni serinletiyor ve daha iyi çalışmasını sağlıyor. Diğeri bir deyişle esnemek bilgisayardaki vantilatör görevi görüyor. Isınmaktan kurtulan beyin böylece soğuyup uykuya dalmıyor. Gerçekten de çok ilginç bir görüş. Ayrıca esneyerek beyindeki oksijen oranının dengelendiğini ileri sürenlerde var. Tam vay be demek esnemenin sebebi

buymuş derken bir başkası farklı bir açıklama yapıyor. Durum giderek ilginçleşmeye başlıyor.

New York Eyalet Üniversitesi'nden Andrew Gallup, beynin aşırı ısınmaya karşı hassas olduğunu, ısınmanın bir dereceden bile az bir değişim göstermesi halinde tepki verme süresinin azaldığını ve hafızanın zayıfladığını ileri sürer. Andrew Gallup, esnemenin beyin ısısı üzerindeki etkisini incelemek için fareler üzerinde araştırma yapar. Bu deneyin sonunda esneyen farelerin vücut ısısının esnedikten sonra normale döndüğünü tespit ederler. A.Gallup, bu durumun insanlar için de geçerli olduğunu ifade eder.

Çok katmanlı bir konu. Tam dibine ulaştım derken, daha da derinleşen bir kuyu gibi adeta. Acaba İsviçreli bilim adamlarına mı havale etsek bu konuyu. Aslında gelişen bu teknolojiye rağmen insan beyninin hala daha çok az bir kısmını çözebilmişken, bu konu ile ilgili görüş ayrılığının olması çok normal.

Şimdi sıra farklı bir açıklamaya. Bir kısım bilim insanı stres ve kaygı zamanlarında beynin kimyasal yapısının değiştiğini ve vücudun; normalleşme için ortalama 6(altı) saniye boyunca esnediği belirtilir.

Şimdi gelelim bulaşıcı esneme sendromuna. Biri karşımızda biz niye esneriz? Bu ilginç durumda bilimsel açıklaması var. Bu konu hakkında da bilim çevrelerinin farklı görüşleri var. Bir kısım bilim insanı biri esnediğinde bizim karşı koyabileceğimizi ve esnemeyi engelleyebileceğimizi ileri sürerler. Bu tezlerini kanıtlamak için maymunlar üzerinde deney yaparlar. Yapılan gözlemlere göre, lider maymun esnediğinde

diğer maymunlarda ona uyum sağlamak için esnemişler. Bu durum taklit etmek ve sürü psikolojisi tezlerinin kanıtı gibi.

Aynı deneyi yapan ekip, biri karşımızda eserken, beynimizdeki nöronlar harekete geçer ve diğer insanın yaşamakta olduğu deneyimi hissetmemizi sağlar. Bu görüşe göre aslında biz karşıdaki ile empati kurduğumuz için esneriz.

Hiç aklımıza gelmeyecek ve farklı bir bakış açısı. Esnemeye bu açıdan yaklaşmamıştım doğrusu. Bu konun hiç bu kadar derin ve farklı alanlara uzanan kollarının olacağını tahmin etmemiştim. Lakin o kadar da basit bir olay değilmiş. Ayrıca teknolojinin bu kadar geliştiği ya da geliştiğini düşündüğümüz bir dönemde esnemenin bir sır olarak devam etmesi ve bilim dünyasının net bir şey söyleyememesi hayret verici bir durum.

İstedğimiz yönden inceleyip yorumlayabileceğimiz birçok noktası var. Ama şurası kesin, sağlığımız için faydalı bir eylem. Bu yüzden haydi çenelerimize kuvvet bol bol esneyin esneyebildiğiniz kadar. Yaz günü beynimizin de serinlemeye ihtiyacı var.